

lige øvrige Embedsmænds Lønninger nominelt staa urørte og har ladet dem staa urørte, ja endog tilbøielig forhøjet dem siden, uagtet ganske vist den samme Portion Guld er mere værd end den tilsvarende Portion Sølv nu, efter som de Forhold ere staa væsentlig forandrede, som da vare beregnede efter Møntreformen — jeg siger, jeg skønner ikke rettere, end at naar man har gjort dette overfor de verdslige Embedsmænd, bør man ogsaa gøre det overfor de geistlige. Med Hensyn til Kapitelstatsten, tror jeg ikke ganske, at den kan være afgørende for os. Det forekommer mig, at naar vi skulle ind paa en Reform her, maa vi spørge os selv indbyrdes: Hvorledes bør vi i Forhold til de øvrige Embedsmænds Lønninger passende kunne stille de geistlige Statsembedsmænd? Seg veed nu ikke, hvorvidt vi ville forandre det eller ikke, det skal jeg ganske henstille, men jeg er tillige med mine Medforslagsstillerere ved Overvejelsen af disse Spørgsmaal, i alt Fald paa dette foreløbige Standpunkt, af den Anstuelse, at disse Lønninger ere rimelige, og at de vistnok ogsaa ere saadanne, at i alt Fald mange af de lavere lønede Præster vilde være glade ved en saadan Reform, medens der for de øvrige af disse Embedsmænds Vedkommende billigtvis bør ske en ikke ubetydelig Afkortning. Hvilke praktiske Fordele og hvilke Fordele for Menighedslivet med Hensyn til Indflydelse paa Forslyttelse et Forslag af denne Natur skal have, skal jeg ikke komme ind paa, det er kun at opprippe de gamle Historier, som enhver kan læse sig til i Rigsdagstidenden. Jeg skal kun med disse Bemærkninger anbefale det høje Ting at stænke denne Sag en indgaaende Velvilje og i alt Fald bære den en Del fremad. Den ærede Minister udtalte sig velvilligere om denne Sag i Fjor end om den foregaaende Sag paa Dagsordenen, skønt han bemærkede, at han selv har foretaget noget, som har gjort en saadan Foranstaltning unødvendig. Han sigtede til to Ting, Afklippingen af de større Præstefald, som jeg dog maa antage ikke er saaledes fortsat, som den af hans Forgænger før den Tid i alt Fald er sat i System. Men ogsaa sigtede han formodentlig til den fgl. Anordning angaaende Pensionsforholdene for Præsterne, og i den Henseende skal jeg indrømme, at for saa vidt

det med Billighed lige over for Rigsdagen kunde gøres administrativt, saa er aabenbart den Ordning, der er truffen, heldig for vedkommende, men den gør ikke denne Foranstaltning overflødig, thi Pensionernes Størrelse bliver jo i Reglen afpasset efter Embedernes Størrelse og bliver derfor i Reglen meget forfællig, altså forfællig for de forskellige Præster paa Grund af de altså forskellige Embedslønninger efter det nuværende System. Selv om den fgl. Anordning skulde holde Stik, og selv om den i dette Tilfælde bødde paa de staa afgjort uheldige Forhold, som tidligere herskede med Hensyn til Præsternes Pensionsforhold, saa er det derimod ingenlunde givet, at denne Reform bliver unødvendig eller unyttig paa Pensionernes Omraade, tværtimod. Den ærede Minister behøvede vel næppe at gaa til Bisperaadet om denne Sag, da han, som det har glædet mig at høre, bestemt hævdede, at han, altså også en tilkommende Minister, ikke ved fgl. Anordning var forpligtet til at henvende sig til Bisperaadet, men lige staa godt kunde forhandle med Rigsdagen og godt kunde lade en Lov udgaa med hans Parafæring uden at henvende sig til Bisperaadet; kun følte han sig saaledes stillet, at han ikke vilde gøre det. Det er mig meget kært at høre denne bestemte Udtalelse ved Slutningen af den foregaaende Sag; det maa nemlig foranledige mig til at tro, at lige overfor denne Sag er der slet ikke Tale om Bisperaadet. Kun har det undret mig at høre denne bestemte Udtalelse af Kultusministeren, naar jeg læser hans Anordning om Bisperaadet, hvor det hedder i Punkt 2, „at Kirkeministeren i Reglen har at indhente dette Raads Erklæring, forinden han indstiller til Hans Majestæt Lovforslag til Forelæggelse for Rigsdagen eller almindelige administrative Bestemmelser, vedrørende rent indre kirkelige Forhold, ligeså også, forinden han selv tager Bestemmelse i saadanne Sager i de Tilfælde, hvor det er overladt til ham uden Indstilling til Hans Majestæt at tage endelig Beslutning“. Måske disse Regeringsfager hverken ere Præsternes Kaldelse eller Præsternes Lønning, altså at Punkt 2 slet ikke vedkommer dem. Saa staa vi i den Henseende friere, altså særlig angaaende Lovforslaget; men det kan det næppe være efter Udtrykkene deri. Det kan kun